13/11/2019

Ένας θρησκευτικός πνεύμονας στην παραλίμνια διαδρομή της Καστοριάς

/ Ιερές Μονές

Του Γιώργου Φερδή, Θεολόγου – Δημοσιογράφου

Σε μια όμορφη τοποθεσία με αιωνόβια πλατάνια, στην όχθη της λίμνης της Καστοριάς, σε απόσταση περίπου πέντε χιλιομέτρων από την πόλη και απέναντι από το χωριό Μαύροβο (Μαυροχώρι), βρίσκεται η **Μονή της Παναγίας της Μαυριώτισσας** που είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου.

Ιδρύθηκε πιθανότατα τον 11ο αιώνα και αναφέρεται ως Μονή της Παναγίας της Μεσονησιώτισσας σε έγγραφα που χρονολογούνται από τον 13ο αιώνα και έπειτα.

Η μονή είχε αφιερωθεί στη Μονή Αγίου Παύλου του Αγίου Όρους από τον Σέρβο ηγεμόνα Bagaš Baldovin (1385). Μάλιστα, στη Μονή Αγίου Παύλου υπάρχει εικόνα

Γλυκοφιλούσας του 14ου αιώνα, η οποία επιγράφεται «Παναγία η Μεσονησιώτισσα». Ονομάστηκε Μαυριώτισσα τον 17ο αιώνα γιατί οι κάτοικοι του χωριού Μαύροβο φρόντιζαν για τη συντήρησή της.
Διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο σε όλες τις φάσεις της ιστορίας της περιοχής, συμβάλλοντας κυρίως στην πνευματική ζωή του τόπου, παρέμεινε κλειστή για πολλά χρόνια και επανιδρύθηκε το 1998.
Από την αρχική μονή σώζονται ελάχιστα κτίσματα. Το καθολικό είναι μονόχωρη εκκλησία με μεγάλη ημικυκλική αψίδα στα ανατολικά. Η λιτή, δηλαδή ο ευρύχωρος νάρθηκας στη δυτική πλευρά, απαραίτητος σε καθολικά μοναστηριών, προστέθηκε λίγο αργότερα.

Το εσωτερικό του ναού ήταν διακοσμημένο με τοιχογραφίες για τις οποίες εργάστηκαν πέντε αγιογράφοι. Χρονολογούνται τον πρώιμο 13ο αιώνα και διατηρούνται αποσπασματικά, στο Ιερό Βήμα, στον δυτικό τοίχο του κυρίως ναού, στη λιτή, καθώς και στην εξωτερική όψη του νότιου τοίχου. **Οι αγιογραφίες** στην εξωτερική πλευρά του νότιου τοίχου του νάρθηκα τοποθετούνται στην περίοδο 1259-1264, χρονολόγηση που στηρίζεται στα σπαράγματα επιγραφών που συνοδεύουν δύο μορφές, τον αυτοκράτορα Μιχαήλ Η΄ τον Παλαιολόγο (1259-1282) και τον αδελφό του Ιωάννη. Αργότερα, τον 16ο αιώνα, στη νότια πλευρά του καθολικού προσαρτήθηκε και τοιχογραφήθηκε το παρεκκλήσιο του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου.

Η μονή είναι ανδρική και στους χώρους της λειτουργεί εκθετήριο.